

BYVEKSTAVTALEN FOR OSLOMRÅDET

Protokoll

Møte:	Byvekst SG – møte nr. 8/2024
Tid og sted:	6. november 2024 – Oslo rådhus
Referent:	Alberte Ruud, sekretariatet for byvekstavtalen i Osloområdet
Møteleder:	Ingrid Dahl Hovland – Statens vegvesen

Til stede:	Ingrid Dahl Hovland Anette Solli Marit Veia Cecilie Pind Kjartan Berland Lisbeth Hammer Krogh Kristian Tveiten Sefrid Jacobsen	Statens vegvesen Akershus fylkeskommune Oslo kommune Nordre Follo kommune Lillestrøm kommune Bærum kommune Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus Jernbanedirektoratet
For øvrig møte:	Nina Merethe Hanssen, Thomas Tvedt og Theis Juell Theisen	Akershus fylkeskommune
	Audun Bonde, Inger-Anne Ravlum, Ellen-Christine Koren, Marit Ulveseth, Håkon Rasmussen og Morten Wasstøl	Oslo kommune
	Christoffer Gjendem	Jernbanedirektoratet
	Beate Nygård og Anne Holten	Nordre Follo kommune
	Lene Mürer og Håvard Mageli	Lillestrøm kommune
	Torge Railo og Astri Taklo	Bærum kommune
	Kristin Audestad, Benedicte Petersen, Malin Bismo Lerudsmoen, Fred Anton Mykland, Arne Torp (sak 54/24), Morten Rannem (56/24), Stein Ødegaard (sak 60/24) og Halvard Gavelstad (sak 61/24)	Statens vegvesen
Alberte Ruud, Katrine Erichsen og Frode Hauglin	Sekretariat for byvekstsamarbeidet	
Forfall:	Valgerd Svarstad Haugland	Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
	Knut Sletta	Jernbanedirektoratet

53/24 Referat fra Byvekst SG 27. september

Informasjon

Det var ingen merknader til referatet.

Vedtak

Sak 53/24 (referat fra Byvekst SG 27. september) godkjennes.

54/24 Mandat for byutredningen

Informasjon

Arne Torp, Statens vegvesen og prosjektleder for byutredningen i Oslo-området, orienterte. Se vedlagte presentasjon.

Innspill i møtet

Oslo kommune fremmet følgende forslag til endringer i mandatet, markert med **rødt**:

2. Hensikt med byutredningene (s. 3): Hovedmålet med byutredningene er å vise hvordan det enkelte byområdet kan nå nullvekstmålet gjennom ulike virkemiddelpakker. **I tillegg skal virkemiddelpakkene vise hvordan nasjonale og lokale klimamål kan nås.**

4. Innhold (s. 5):

3. Strategier og aktuelle tiltak for å oppnå nullvekstmålet **og nasjonale og lokale klimamål**
6. Virkemiddelpakker. Det skal gjøres analyser av flere mulige virkemiddelpakker for å nå nullvekstmålet i personbiltrafikken. **Virkemiddelpakkene skal også vurderes opp mot lokale og nasjonale klimamål. Dersom partene ønsker å definere mer ambisiøse mål enn nullvekstmålet for personbiltrafikk må dette komme i tillegg til analyser av nullvekstmålet, og gjennomføres av lokale parter.**

Måloppnåelse knyttet til andre mål (for eksempel **klima og** miljø, fremkommelighet mv) kan omtales, men nullvekstmålet er hovedmålet i utredningen.

6. Forhold til andre utredninger (s. 6-7):

Analysene og beskrivelsene skal så langt som mulig ta utgangspunkt i eksisterende data og utredninger. NTP 2025-36, og underlagsmateriale som er utarbeidet i NTP-prosessen er et viktig utgangspunkt for byutredningene. **Utredninger som er planlagt og igangsatt av Oslopakke 3, Byvekstsamarbeidet og lokale parter vil også være et viktig utgangspunkt, og bør så langt som mulig hensyntas i byutredningen for Osloområdet.** Det må tidlig i arbeidet lokalt i hvert byområde utarbeides en oversikt over eksisterende data og utredninger **samt utredninger som er planlagt eller under arbeid**, som arbeidet med byutredninger skal ta utgangspunkt i slik at det kan gjøres en vurdering av hvordan de ulike analysene forholder seg til hverandre.

Nordre Follo kommune foreslo i tillegg følgende endring i avsnitt 4. Innhold, punkt 6 virkemiddelpakker (s. 5):_Måloppnåelse knyttet til andre mål (for eksempel klima og miljø, fremkommelighet mv) **kun bør** omtales, men nullvekstmålet er hovedmålet i utredningen.

Bærum påpekte at det er viktig å sikre bykvalitet i vekstområdene. Samordnet areal- og transport viser seg utfordrende i praksis. Når partene skal samarbeide om å planlegge og bygge løsninger trumfer trafikale hensyn til fremkommelighet for bil og kollektiv ofte hensynet til bykvalitet, og dermed de gående. Bykvalitet i vekstområdene er en forutsetning for å lykkes med å nå nullvekstmålet og bør omtales i arbeidet med byutredningen.

Som kommentar til Bærum kommune sitt innspill, viste Statsforvalteren til at det i tillegg til byutredningen, også pågår prosess med revidering av Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus. Videre har departementet nedsatt en arbeidsgruppe som vurderer støtteindikatorerne for måloppnåelsen i byvekstavgiftene, deriblant innen areal og parkering. På generelt grunnlag vil nok de deler av byutredningen som omhandler virkemidler innen arealbruk, først og fremst være på et overordnet nivå. I dette menes blant annet analyser av hvilken innvirkning arealdisponering for bolig- og arbeidsplassvekst i ulike deler av kommunene, har på nullvekstmålet. De viktige hensynene som Bærum kommune påpeker vil nok i særlig grad være forankret i revideringen av den regionale planen. Likefullt er det åpenbart nødvendig å se disse ulike prosessene i sammenheng, ettersom de alle omhandler viktige forhold knyttet til arealdimensjonen i byvekstavgiften.

Endringsforslagene er ikke drøftet i Byvekst ADM, og ble ikke realitetsbehandlet i møtet. Statens vegvesen varslet at flere av endringsforslagene faller utenfor de rammene som er gitt for oppdraget av SD, noe som betyr at det vil være behov for dialog med departementet om hva som kan legges til grunn i det videre arbeidet.

Lokale parter i styringsgruppen understreket følgende: Når det inviteres til å fatte vedtak om mandat mv., må styringsgruppen ha en reell mulighet til å påvirke innholdet. Det er videre avgjørende med lokal involvering for å sikre at utredningen er et legitimt og felles grunnlag for reforhandlinger om byvekstavgiften.

Statens vegvesen tar innspillene fra møtet med i det videre arbeidet med byutredningen.

Vedtak

Partene i byvekstavgiften for Oslo og Akershus slutter seg til forslag til mandat for Byutredning 2025 for Oslo og Akershus. De lokale partene ber om at merknadene som kom fram i møtet følges opp i arbeidet med byutredningen.

55/24 Økonomi - 2. tertialrapportering 2024

Informasjon

Frode Hauglin, sekretariatet for byvekstsamarbeidet, orienterte om 2. tertialrapporteringen.

Innspill i møtet

Akershus fylkeskommune etterlyste mer informasjon om årsaken til forsinkelsen av prosjektet Nytt signalsystem for T-banen (CBTC), og om det økte behovet for tilpasninger av systemet, enn tidligere forutsatt, kan medføre økte kostnader. Oslo kommune svarte i møtet at det var snakk om en midlertidig forsinkelse. Tilbakemeldingen fra prosjektet er at systemet vil ferdigstilles i tråd med framdriftsplanen. Etter innspill fra styringsgruppens leder ble det enighet om at det holdes en orientering om prosjektet i et senere Byvekst SG.

Vedtak

Sak 55/24 tas til orientering, med innspill i møtet.

56/24 Forventninger til byområdenes innspill til statsbudsjett-prosessen for å sikre realistisk budsjettering av det statlige tilskuddet til byvekstavgiftene

Informasjon

Morten Rannem, Statens vegvesen, orienterte.

Vedtak

Sak 56/24 tas til orientering.

57/24 Forslag til statsbudsjett 2025

Informasjon

Fred Anton Mykland, Statens vegvesen, og Christoffer Gjendem, Jernbanedirektoratet, orienterte.

Innspill i møtet

Oslo kommune ønsket informasjon om status for ny jernbanetunnel gjennom sentrum, og hva som ligger i begrepet forsiktig planlegging. Jernbanedirektoratet vil komme med en tilbakemelding på dette i etterkant av møtet.

Akershus fylkeskommune ønsket status på det nye signalsystemet, ERTMS. Jernbanedirektoratet svarte at Bane NOR jobber med en revidert signalplan. Bane NOR inviteres til å orientere om denne i neste møte i Byvekst SG (20. desember).

Vedtak

Sak 57/24 tas til orientering, med innspill i møtet.

58/24 Omdisponering av belønningsmidler til drift kollektiv

Informasjon

Akershus fylkeskommune redegjorde for bakgrunnen for forslaget til omdisponering, se vedlagte presentasjon.

Innspill i møtet

Statens vegvesen viste til følgende spørsmål i e-post datert 31.10:

Utgangspunktet er at bruken av belønningsmidler og bompenger skal brukes til en ekstrasatsing og ikke som erstatning for ordinært drift. Dette er premisser gitt av Stortinget som det er vår jobb som tilskudds forvalter/oppdragsgiver å påse at følges opp.

Vi har derfor behov for at dere redegjør for at denne omdisponeringen ikke endrer disse forutsetningene, og at midlene fortsatt utgjør et tillegg til ordinær drift.

Et annet spørsmålet er knyttet opp mot sakene som har vært i media den siste tiden om kutt i kollektivtilbudet i Oslo og Akershus - innebærer forslaget til omdisponering at det ikke blir kutt i tilbudet slik det har vært varslet?

Hvis endelig statsbudsjett gir økte rammer til fylkeskommunene sammenlignet med forslaget, vil da hele eller deler av omdisponeringen bli tilbakeført til tiltakspakkene?

Hva er konsekvensen hvis fylkeskommunen ikke får omdisponert disse midlene, og hva er konsekvensen av kuttet, for de tiltakspakkene som blir kuttet?

Kan dere konkretisere noe mer rundt kuttet som skal håndteres gjennom økte takster (117,5 mill. kr), herunder at ordningen Reis avvikles?

Fylkeskommunen bekreftet at midlene fortsatt utgjør et tillegg til ordinær drift (i tråd med forutsetningene), og at de øvrige spørsmålene over er svart ut gjennom redegjørelsen i møtet (jf. presentasjonen).

På spørsmål fra Statens vegvesen avviste fylkeskommunen at det var mulig å utsette saken til Byvekst SG i desember. Det er nødvendig å få en avklaring av finansieringen før 1. desember på grunn av Ruters frist for å kunngjøre endringer av tilbud og takster.

Vedtak

Styringsgruppen godkjenner følgende omdisponeringer av belønningsmidler: 15 mill. kr fra tiltakspakke 2 (Oppgraderinger/mindre tiltak på holdeplasser) og 10 mill. kr fra tiltakspakke 4 (Smartere transport/ny teknologi) omdisponeres til tiltakspakke 1 (ny linje: Kollektiv drift) i 2025. Omdisponeringen skjer knyttet til overføringen av midlene fra 2024 til 2025.

59/24 Omdisponering av belønningsmidler innenfor tiltakspakke 2

Informasjon

Saken ble utsatt.

Merknad i etterkant av møtet: Det er behov for å klargjøre hvilke rutiner og prinsipper som skal gjelde for omdisponering av belønningsmidler. Dette tas i første omgang opp i Byvekst ADM.

60/24 Orientering om arbeidet med helhetlig regelverk innen bompengesektoren (Regelverk 2030)

Informasjon

Stein Ødegaard, Brukerfinansiering i Vegdirektoratet (Statens vegvesen) orienterte om status for arbeidet, se utsendte presentasjon.

Innspill i møtet

Fra Akershus fylkeskommune ble det uttrykt sterk bekymring for at en eventuell ordning der takstvedtak for fremtiden erstattes av takstforskrifter i praksis vil medføre omfattende prosesser som det vil bli politisk svært krevende å stå i. Dette vil være til hinder for fremtidig utvikling av bomtakstsystemet i Oslopakke 3. Akershus anbefalte at Vegdirektoratet involverer fylkeskommunene i det videre arbeidet med regelverket og prosjektet om takstfastsettelse i forskrift.

Vedtak

Sak 60/24 tas til orientering, med innspill i møtet.

61/24 Evaluering av stenging av Ring 1

Informasjon

Halvard Gavelstad, Statens vegvesen, orienterte om status, se utsendte presentasjon.

Innspill i møtet

Tallene viser at trafikken er på omtrent samme nivå som før stengingen, og at de regulerende tiltakene har hatt mindre effekt på biltrafikken enn forventet. Dette gir utfordringer for fremkommeligheten, spesielt på lokalveinettet i Bærum. Gavelstad luftet muligheten for å bruke belønningsmidler for å finansiere ytterligere avbøtende tiltak. Dette ble avvist av lokale parter i styringsgruppen, som oppfordret Statens vegvesen til å finansiere dette med egne midler.

Vedtak

Sak 61/24 tas til orientering, med innspill i møtet.

62/24 Oppgradering av Majorstuen stasjon – status og framdrift

Informasjon

Saken ble utsatt til neste møte i Byvekst SG.

63/24 Eventuelt

Informasjon

Sefrid Jacobsen, Jernbanedirektoratet, orienterte om status for arbeidene på Blix-tunnelen og om passasjerutviklingen på den berørte strekningen:

- Arbeidene på Blix-tunnelen er i rute, og begge løpene vil være tilgjengelig som planlagt 15. desember
- Antall reisende. Pr uke 44 har antall reisende på Østlandet økt med 0,8 % sammenlignet med samme periode i 2023. Antall reisende i Oslokorridoren har økt med 2,4 %.
- Lokaltogene L1 og L2 har fått redusert antall reisende med 9,8 % samtidig som regiontogene fra østsiden av Oslo S har økt med 16,9 %.
- Endringene på L2 og regiontogene fra østsiden av Oslo S kommer av at flere benytter regiontogene til og fra Ski etter at Blix-tunnelen ble tatt i bruk.